

Voda jako skrytý provozní a finanční problém českých obcí: od neviditelných úniků k systematickému managementu

11.8.2026 - | Sdružení místních samospráv ČR

Hospodaření s vodou se pro české obce a města stává stále významnějším provozním i strategickým tématem.

Zatímco v posledních letech se pozornost samospráv přirozeně soustředila především na ceny energií a energetickou náročnost budov, voda často zůstávala v pozadí jako náklad, který obec jednoduše uhradí podle faktury.

Rostoucí ceny vodného a stočného, stav vodohospodářské infrastruktury, klimatická změna i nové požadavky na udržitelnost však ukazují, že také vodu je potřeba začít řídit systematicky – podobně jako dnes obce stále častěji řídí energie.

První úspory mohou být překvapivě jednoduché

V praxi se opakovaně setkáváme s tím, že část spotřeby vody ve veřejných budovách vzniká zbytečně. Ve školách, školkách, úřadech, sportovištích nebo zařízeních sociálních služeb mohou být příčinou protékající toalety, nevhodně nastavené průtoky sanitárních zařízení, poruchy technologií nebo skryté úniky.

Vedle samotné ceny vody je navíc potřeba sledovat také **energii potřebnou pro její ohřev**. Úspora teplé vody proto může současně znamenat úsporu vody i energie.

Základem je vědět, **kolik, kde a kdy obec vodu spotřebovává**. Vodní audit, podružné měření a chytrý monitoring mohou pomoci odhalit anomálie a určit opatření, která mají největší ekonomický efekt.

Vodní hospodářství ale nekončí u vodovodního kohoutku

Samostatnou výzvou je odkanalizování a čištění odpadních vod, zejména v menších obcích a rozptýlené zástavbě. Při vysokých investičních i následných provozních nákladech je důležité předem posoudit, zda je vhodnější centrální systém, intenzifikace existující ČOV nebo některá z decentralizovaných variant.

Stále větší význam získává také hospodaření se srážkovou vodou. Namísto jejího rychlého odvedení z území lze vhodně kombinovat retenci, vsakování, modrozelenou infrastrukturu a další využití vody například pro závlahu nebo vybrané provozní účely.

Do budoucna se otevírají také možnosti opětovného využití šedých vod, decentralizovaných systémů a nových forem lokálního či komunitního hospodaření s vodou.

Od dotací k projektům, které dávají ekonomický smysl

Stejně důležité jako samotné technologie je jejich financování. Obce se nemohou při dlouhodobé obnově majetku spoléhat pouze na dostupnost dotačních titulů.

Jednou z možností jsou projekty realizované metodou **EPC (Energy Performance Contracting)**, u kterých poskytovatel energetických služeb – ESCO společnost – smluvně garantuje dosažení stanovených úspor. U menších projektů lze pracovat také se zjednodušenými modely označovanými jako **EPC Lite**.

Zajímavý potenciál přitom vzniká právě při společném pohledu na **energie, vodu a provoz budov**. O vhodnosti EPC či obdobného modelu je však vždy nutné rozhodovat individuálně podle technických a ekonomických parametrů konkrétního projektu.

Obec nemusí mít všechny odborníky uvnitř úřadu

Pro menší a střední samosprávy je zároveň stále obtížnější zajistit dostatečnou odbornou kapacitu pro energetiku, vodu, dotační projekty a dlouhodobé investiční plánování.

Jednou z cest může být outsourcing části odborných činností – například prostřednictvím služby **Virtuálního energetika** nebo externího vodního managementu. Obec tak může získat průběžný dohled nad spotřebami, práci s daty, odbornou podporu při přípravě investic a podklady pro rozhodování vedení obce, aniž by všechny specializace musela budovat interně.

Akademie udržitelné správy obcí: energie, voda i finance v souvislostech

Právě propojení těchto oblastí je hlavním tématem nové **Akademie udržitelné správy obcí**, kterou připravuje Sdružení místních samospráv ČR ve spolupráci se společností AquaRising a dalšími odbornými partnery.

Od září do prosince 2026 nabídne sedm bezplatných online setkání zaměřených mimo jiné na **Virtuálního energetika, EPC a EPC Lite, NZÚ Light a renovační pasy, vodní management, vodní audit, ČOV, dešťovou a šedou vodu, modrozelenou infrastrukturu i nové možnosti financování obecních projektů**.

Cílem není představovat jednotlivé technologie, ale ukázat starostům a zaměstnancům obcí, **jak energie, vodu, majetek a investice řídit jako jeden provázaný systém**.

Akademie udržitelné správy obcí | září-prosinec 2026

Účast na celé sérii i jednotlivých webinářích je bezplatná.

☐ Registrace [ZDE](#)

☐ Koordinátorka programu: Edita Laciga Nezvalová, editanezvalova@smscr.cz

<https://www.smscr.cz/o-sms-cr/aktuality/voda-jako-skryty-provozni-a-financi-problem-ceskych-obci-o-d-neviditelných-uniku-k-systematickemu-managementu-5399cs.html>